

СТАРМАХИ

Годишња VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 1 — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Вељко Јанчић.

Ја те не знам ко си, ти Јанчићу Вељко.
Знам да ти судиште преко, здраво преко.
Не знах ни грдобу греха ти голема,
(А и ко би знао, — записника нема.)
Планули су гњеви с праскавином јаком, —
Шта ће им параграф, — шта ће њима закон!
Гурнуше те људма и савести њиној,
Који те мржаху партајском жестином.
А они ти даше — (строгост је врлина) —
Један оков само, ал десет година.
Ако с' им'о мајке живе, кад то чула
Мож'да ј', лак'да ј', у мах пала, пресвинула.
Ако с' им'о деце, са грома су тога
Изгубили веру у правду у бога.
Ако с' им'о љубе, чудо ако није,
Ил кад није отшла у јакрене, змије.

Ти си доста дуг'о тешки синџир нео;
Суд си бољи иск'о, — он је рећи смео:
„Иди, Вељко, иди, пуштамо те радо,
Ти кривице немаш, на правди си страдо!“

Ево нам те жива, да се чује свуда,
Каква беше савест у прекога суда.
То не беше савест, већ то беху страсти,
Оне слепе страсти — заметак пропasti.

Ти си на слободи, — ал још многи чаме,
Душе им се даве сред загушне tame.
Има л њима спаса, има л њима лека,
Жртвама тог истог, тога суда прека?
Ох стресите једном слепу мржњу, худу,
Предајте их бедне редовноме суду!

Н.

Шетња по Новом Саду

CCI.

Post tot discrimina regum — дође нам ево и божићни посјт, дакле време кад се туку сви ње и праве кобасице, кад се у новосадској читаоници дају забаве и кад се држе сватови уз дипензацију „без клопота“. Сад нас дакле од божићњег прасета растављају само још три цака кромпира и девет месеца Мајурског пасуља, што ће се у „благодејанију“ потрошити, и онда ћемо моћи с мирном савешћу прећи и на мрсна јела, јер ће нам онда „кристкинд“ донети сарме, ребарца и хладну прасећу главу, те ћемо је онда јести с мозгом или без мозга (како ко волије и може).

Али дотле морамо проводити време у посту и молитви и у сваком добром хришћанском делу; дакле не смемо ићи на манастирске ручкове; не смемо читати јеретическе пастирске поздраве (т. ј. оне, што се пишу са јер (ъ); не смемо читати масне лажи „Виделове“, јер је ово велики пост; не смемо олако прогутати заплет избора пароха у Орловату, јер ту има владичиног масла, а масло — макар да је владичино — опет је мрсно; за време поста не смемо се љубити с дебелим игуманима, јер то је сама масти; кад смо у гостима у Сомбору и Сентомашу не смемо ни пошто пити млека, јер је млеко мрсно, него ваља за нужду потражити каквог посног пића; у Вршцу се владичином двору препоручује, да се поји из „Милетићевог студенца“; женијалним калуђерским духовима, који су доктори свију католичких и протестантских богословија, није слободно за време поста ни сањати о каквој масној дијецези, него ваља да се даду отерати у какву манастирску брашинару, јер брашино је посвој; не ваља да читамо „дневне новости“ неких наших листова, који су почели да доносе све непрестано вести о „сватовима“, заједно са описом младиног шлајера и какве су фарбе кумовски превеси, да ли „роза“ или „лави“ јер премда су ти описи врло важни, ипак морамо имати на уму, да су „сватови“ мрсна ствар и не ваља их сад у пост

погезати; у пост је забрањена и свака музика и свирка, само би ваљало да полиција строжије пази на гласовире, те да свирачима и свирачицама за време поста забрани свирати, те се неће по цели дан и ноћ кукавним компијама узнемиравати чувство побожности, особито према богу Морфеју, од вечитог тандрања клавирског; пошто се у пост допушта јести рибе, то ће се „благодјејанцима“ за то време уместо меса, давати кечига у мајонезу, рајнлакс са сосом à la tartar, пастрма и харинга с ајваром; рекосмо, да се за време поста морају чинити добра хришћанска и богоугодна дела: похитајмо dakle, да редовно идео на јутрење и у тас при миропомазању што више приложамо, шта више и ону пикслу у В., што је попадао направити велику као „кисканта“, ваља да напунимо; даље ваља парохијал да повисимо; за калуђерску сирочад да се постарамо; владикама да повисимо плате; учитељима ваља да одузмемо плату за појање, пак да отуда заграђујемо порте златним штакетнама; богоугодно је дело и шиљати своју децу у клостере на науке светим и пречасним нонама, и пустити их — као оно у Фелдварцу — да иду у католичку цркву и чивутску школу; хришћанска је дужност и то, да кад од Чивута новаца узајмљујемо што већи интерес им дајемо, јер тиме потпомажемо материјално потребите људе и осигуравамо им езгистенцију, а то нам већ и хуманиитет налаже.

Тако радећи провешћемо овај наступајући пост врло пријатно и богоугодно, и онда ће нам остати толико новаца, да ћемо моћи на долазећи празник рођења Христова купити довољно — сламе, да поспремо по соби и да се по њој ваљамо.

ШОДЛІСТАК

Харалампија Заплеталов.

Хумореска.

Кад је мали Харалампија био од шест година рећи ће му отац:

„Ево дође време да и ти идеш у школу, да што научиш! За тим оде и купи му буквар а с оцака скине најдебљу кртабошу.

Ево — рече — узми буквар и кртабошу па иди управо у школу; немој да се по твоме обичају из пут које чиме забављаш, да се за врапцима бацаш и друго па кад у школу уђеш а ти кртабошу подај учитељу па реци: „Шаље Вам моја мати, кобасица је добра, јер ју је сама надевала; а мене шаље мој отац. Ја баш нисам тако глуп а и Ви ћете се старати да што добро научим!“ Тако, па сад усекни нос а ти, мати, намажи детету ципеле са сланином, да су барем чисте! Па сад иди!

Заплеталова мати учинила је као што јој је муж рекао, па метне комад колача у цеп и с тим оде малиша.

Ох! рече мати Заплеталова гледајући за дететом, — па убршише очи крајем од кепеље, као да је плакала, — ено га оде! То је најважнији корак у његову животу.

Да богме! рече Заплеталов отац а други је кад поће да се жени.

УШТИПЦИ.

□ У Србији се кошају из брегова до сада већ многе руде, као бакар, злато и т. д. али ону руду, што је у брегударила, ту министри још никако да ископају из брега.

— Из Београда су отишли изасланици на страну, да у страним државама проуче „потрошарину“ Та зар је београдској господи мало што су потрошили. него хоће да науче још и друге потрошарине!

+ Богме ако је истина, што пише онај дописник из Пивница о стању тамошње школске зграде, онда је та школа права Барбара Убрик.

△ Хајд' што су скинули новосадску дрвену ћуприју, то је и до сад бивало, ал' ево је сад скинути и гвоздена жељезничка ћурија! (Скинуо је фотограф Рехнице, и код њега се може и купити).

ИВЕРЕЈЕ

Ових дана дође једна сирота праља једној овдашњој госпођи и показа јој „опомену“, што је добила да плати „саборске трошкове.“ = Од куда да ми сиротиња плаћамо то! Ко је њима крив, што су они на саборној порти правили нову ограду! Нама би добра била и она стара!

(Она то јест мисли да су саборски трошкови, трошкови за ограду саборне порте, коју је новосадска општина недавно дала гвозденом оградом оградити).

Ох, Боже! Ко зна да-ли ће он тако сретан бити да то доживи! рече мати уздишући.

Па за што не! одговори јој муж — ја незнам од наше вамилије, који се није оженио.

Међутим Харалампија дође пред школу. Није био плашић или ипак је прво усекнуо нос — по томе се може видети, да је имао добро памтење — па онда још једаред размишљаваше о оном што му је отац говорио да учитељу каже, па онда ухвати за браку и отвори врате. Кад је ушао па видио пуну школу ћака (сигурно је била комунална школа), који су сви упали очи у њега, па кад је видио учитеља са приличним прутићем у руци већ се био збунио, приђе учитељу, даде му кобасицу па рече: Шаље Вам моја мати — да Вам кажем, да није тако глупа' а мене шаље мој отац, ја, сам до-бар, јер ме је — јер ме је — он сам наденуо.

Добро, добро упаде му учитељ у реч. Дај само кобасицу па седи овде у скамију! Пази добро да ти још овог часа уђе велико А у главу!

Кад је прошао час учитељ ће га запитати: Но Харалампија како је с великим А? Јел ти ушло у главу?

Јесте, рече Харалампија већ и мало је полако ушло. Радујем се рече учитељ, а имате ли ви још кобасица? Имамо пун оцак.

Тако? Но, онда поздрави твог оца и матер и реци

За време Гедеона владике дододило се ово што ћемо да припоменимо. Владика је држао врло лепог послужитеља, „пединтера“, који је носио дугачку прну браду.

У оно време живео је у Каћу један старац невенчан са неком бабом. Већ педесет година беху заједно. Но старац не хтеде умрети тако невенчан, те се договори са својом бабом, да се даду венчати. Но местни парох не смеде да их венча док не добије дозволу од владике; јер вели ко зна можда сте ви већ једанпут венчани, ја вас знам заједно још од младинства.

Старац и баба дигну се и дођу у Нови Сад да ишту дозволу од владике. Владика није био у вароши, те кад уђоше у собу а они ту затекну послужитеља.

„Помоз бог, господар владико!“ рече старац мислећи од пединтера да је главом владика Гедеон.

Пединтер се одмах досети, да га ови стари држе за владику, те се баци у позитуру:

— Шта сте ради?

— Ја сам рад да се венчам с овом мојом бабом, која ме служи већ 50 година, па нећу да умремо невенчани.

— Добро, добро, одговори пединтер. Само морате платити 4 дуката.

Старац је знао да се великој господи у дукатима плаћа, па је и понео, те сад извади и даде пединтеру захтеваних 4 дуката и заиште писмено.

Послужитељ се мало промисли па онда рече:

Сад идите кући, па дођите после 14 дана, те ћу

ам, да сам ја казао: да ће из тебе бити што и да за кратко време ти нећеш бити најглупљи.

По године је од прилике прошло, па се и збило то да мали Харалампија није био најглупљи у школи те је сад већ седио натраг у последњој скамији, трећи од краја.

Једнога јутра после молитве пре учења стане учитељ ма сред школе, закашље се три пут па онда рече:

Децо! Нешто ћу вам врло важно рећи! Сутра долази школски надзорник да види школу ову. Нарочито жели да види шта сте учили. Ја ћу вас из китихизиса питати што је главније а он ће слушати, с тога ћу сад мало сам с вами да пређем а ви добро пазите, јер ћу вас истим редом испитивати и сутра кад надзорник дође.

За тим је ишао од скамије до скамије и свакоме је задао питање, које је који већ имао, па кад би се ипак такви нашли, који не би умео одговорити, то им је он рекао па их је опомену да код куће добро проуче то питање да га сутра не би осрамотили. Кад је дошао до последње скамије, где су најмањи седили — а и најглупљи а где је имао срећу и наш Харалампија да седи, рекне им: Но Вас ћу много лакше питати! Пазите и добро упамтите одговоре, да би и Ви мени могли сутра лепо одговорити те да ме неосрамотите.

Дакле, окрене се првом, кад те ја сутра упитам: Речи ми верујеш ли у Бога оца? Шта ћеш одговорити?

Овај не одговори ништа него блесасто гледаше учитеља.

vas ja ovde sam vencati. Vi ste stari ljudi na ne treba da se pravi larma.

Послужитељ је знао, да ће владика у то време бити у Бечу — као што већ владике то и данас чине —, па с тога их је упутио да дођу кроз 14 дана, а старац и баба беху пуни радости, што ће их сам владика vencati.

После 14 дана ево ти их опет у двор. Чединтер обуче неку стару владичину мантију и метне камилавку на главу, узе неку књигу, те како је он знао vencati старца и бабу и отпусти их сртне и задовољне кући.

(Него чујемо да се после ова ствар прокљувила, те је пединтер-владика зло страдао, с тога опомињемо све владичанске пединтере, да се добро чувају, да — их не ухвате кад штогод у име владике учине).

A. Јеси л' читao, да је влада за кључила у начелу да се сазове наш црквено-школски сабор.

B. У начелу?

A. Да.

B. Па то се онда неће у Карловцима саставити, кад је закључено у начелу да се сазове.

На даћи.

Послије погреба дошао попа да освети кућу. Али у кући је већ био постављен сто и на њему велики печен пуран. Попа опазивши пурана мало се збуни, па рече: Дао бог усопштем срећу и здравље, а вама вјечни покој!

Паор.

Верујем, рећи ћеш ти глупаче! повикне учитељ па више ништа нећеш рећи. Запамти!

Тад се окрене другом па рече:

А кад тебе упитам: Верујеш ли у Бога сина, шта ћеш ти одговорити?

И овај ништа не одговори, него укочено гледаше учитеља.

Верујем, рећи ћеш ти глупаче! повикне учитељ па више ништа нећеш рећи. Запамти!

Тад се окрене и трећем, што је, као што знамо наш Харалампија био, па рече:

А кад тебе упитам: Речи верујешли у Бога духа светог? Шта ћеш ти одговорити?

Верујем! повикне Заплеталов колко га грло доноси.

Врло добро, синко, рече учитељ, видите овај мали је паметнији него вас два клипана. Зацело ће ми и сутра осветлати образ.

Сутра-дан ишло је са свим тако, као што је г. учитељ прошлог дана с децом пробу правио. Већина је добро одговорила и школски надзорник је био потпуно задовољан.

Тада приступе и последњој скамији, где је Заплета лов седио на трећем mestu.

Онога првога упита учитељ:

Верујеш ли ти, синко, у Бога оца?

Верујем! рече овај.

Врло добро, рече учитељ тако ваља.

*

Ћира. Јеси ли читao Аксаковљеву причу, које се сетио говореши о тројецарском пријатељству.

Спира. Читao сам. Он ту Русију назива: Иваном, Немачку Карлом, а Аустрију: Клином.

Ћира. Да, тако их је назвао.

Спира. Што Русију зове Иваном, то већ разумем. Што Немачку зове Карлом, то ће бити због Карпата, до којих би се радо пружила, — али за што је Аустрији дао име Клим, то не разумем.

Ћира. А видиш то је тек најјасније.

Спира. Ваљда мислиш, да је Аустрији суђено, да само главом клима на све, што она друга двојица закључе.

Ћира. То писам рекао. Него Клим се зове за то, што је упућена тамо, где ће се тешко аклиматизирати, ма климала ма неклимала.

Ћира. Паметан је министар Калади; зна он шта ради. Он је само усмено назвао босанско — херцеговачке усташе „рајберима“, ал то није дао никоме на писмено.

Спира. Не разумем те шта мислиш.

Ћира. Но па за бога, кад једном историја потврди да ти људи нису били „рајбери“, онда, ће и Калади казати: „Нисам ни ја њи називао „Räuber“-има (ту су реч новинари хрјаво написали). Ја сам само казао, да су Reiber-и, с којима смо имали непрестаног Reibung-a. А то нити је лаж ни каква увреда за њи.

Спира. Видиш молим те, добро ће се извући. Само не знам хоће ли се скоро извући.

Тада упита другог.

Речи ми ти верујеш ли ти у Бога сина?

Неверујем!

То нико други био није од наш Харалампија. Онај што је јуче седио на другом месту задоцнио се те је тако Харалампија седио на његовом а он на Заплеталовој месту.

Кад је Харалампија одговорио да неверује врло се учитељ чудио, оштро га погледа и рече: Добро се промисли па чуј шта те питам. Још ћу те једаред питати:

Речи ми: Верајеш ли у Бога сина?

Не! одговори Харалампија сасвим одлучно.

Јако се томе чудио и школски надзорник те рече учитељу: Дозволите, да ја упитам малишу. Те се окрене Заплеталом и упита га:

Шта је узрок, синко? Зар ти баш не верујеш у Бога сина?

Не, одговори Харалампија, то верује овај до мене а ја верујем у Духа.

Ето каква несреща може да се деси, кад није сваки на свом месту.

Колико има и данас таких Заплетала, који нису на свом месту и заузимају висока и одлична места.

Још ћу Вам нешто о Харалампији причати: Зашто је Харалампија плакао кад је био на свадби? т. ј. ако „Стармали“ буде имао доброту штампати.

по немачком **Иже Мисљетовић.**

Ћира. Волео би сам знати колике куће морају бити у Африци.

Спира. Од куда ти се та радозналост пробудила?

Ћира. Та читao сам у новинама да тамо само дуж неког конга живе 49 милиона људи (а у моме конгу не могу ни двојица комотно шетати).

Спира. Е брате, различни су конгови на овом белом свету. То и Бисмарк зна; за то је и сазвао конференцију у Берлин, да се посаветују о томе великом конгу.

Ћира. Како ће га боље раскопати.

Проба пра.

LXIV.

О Ђаволу и о миру.

„Ђаво не да мира“ —

Тако с' често вели.

А би л на то што год

Надовезат' смели?

„Ђаво не да мира“ —

Ал кад нам га даде,

Ђаволски га скупо

Наплатити знаде.

LXV.

Попа и начело.

Запитао неко

Попу свога села:

„Тако т' бога, попе,

Ког си ти начела?“

Питање је било

Између четир ока;

Veritas in vino —

А чаша дубока;

И попа му рече

— Поншто чашу смота:

„Моје је начело —

Да постанем прота.“

LXVI.

Ad vocem: „начело“.

Има једна земља

Где се вако каже:

Народу начело

Ништа не помаже.

Без начела бити,

То нек им је дика;

За то ће им влада дати

Доста начелника.

Г—д—н.

Ђука. Јеси л' чуо да је у Новом Саду нов кључ установљен за плаћање парохијала?

Шука. Нов кључ? Боље нек они мени даду нову касу, а ја ћу већ наћи кључа! Овако шта ће ми кључ, кад је празна фијока.

Ђука. Стани да ти нешто приповедим о Орловату...

Шука. А шта ћеш да ми приповедаш, познајем ја Орловат боље negти.

Ђука. А од кад ти знаш за Орловат?

Шука. Знао сам ја за њега, још кад си ти Цијука „бобом“ звао!

ПУСЛИЦЕ

Даклем „Српско коло“ су забранили за Србију (То је знак да ће Walzer и Csárdas бити и од сада главна игра више им политике).

„Застава“ нас у свом 171. броју најтврђе уверава (и чисто се једи ако јој не узверијем) да у оном гласу о др. Ники Максимовићу и сазиву конференције ради нашег сабора нема „ни трунка истине“. А видите, нама би баш неколико таки трунака много милији били, него много другог труње, које нам уме „Застава“ да натруни).

Еле сад су Маџари и са свога Гергеја скинули ѡаге и пеге. Али ко ће са њих да скине ону велику пегу, што су се са тим послом за неких 35 година закаснили.

„Пропаст твоја од тебе Израиљу“ — тако се до сада говорило, Сад се (у Препаји) може рећи: „Пропаст твоја од тебе и од твог Израиљана.“

Мора бити да маџаризација ни у Пешти не стоји на врло чврстим ногама, кад се од келнерске лингвистике нада спасу.

Читали смо да се од артије сада праве тањири, бурад, точкови и т. д. Сад је, шта више, неки Ваган у Паризу направио и чамац од те материје, и томе се највише чуде новинари. (А кад сам ја, још пре 40 година правио чамце од папира, — на то се нико ни освртао није. Баш је тај свет неблагодаран.

Чега највише има у Босни.

Који знаде нека каже свима,
Чега Босна сад највише има:
Има свашта, доброте и зала
А највише, кала и вјешала.

Варјача.

Уломак из велике трагедије.

Његова Наименовањост. (Седи на меканој фотели и мисли шта би могла урадити, да се још горопадније обесмрти),

(Улази писмоноша и предаје му четири писма.)

Њ. Н. (чита писма редом).

I. ПИСМО.

Ваша Сјјатост!

Љуби и десницу, а љубићу и песницу. Грешник се каје, и око Вас баје. Ја новости кљујем, te sub rosa чујем, да с' у Босни спрема место за ново преосвештенство. Ако ј' томе већем време — не заборавте ме!

Понизњејши

Н. Јединчевић.

Њ. Н. Тек што писам. Ана-сана-сијим бре, пезевенк! (чита).

II. ПИСМО.

Ваша Сјјатост!

Чујем да ће се у Босни установити нова православна дијеџеза. Баџајући се пред ноге ваше, препоручујем се у височајшу препоруку.

Н. Мравчевић.

Њ. Н. Мравчевић. Прилично име. Ја волем мраве, — они се дају газити. Али опет каква је то животиња, која не може ником да нашкоди! (чита).

III. ПИСМО.

Ваша Сјјатост!

Пузеки у сенци Ваше Сјјатости препоручујем се за новог владику у Босни.

Н. Пужевић.

Њ. Н. Пуж има лепа својства, ал уме и да покаже рогове. То строга дисциплина не може трпети. Нема ништа од препоруке (чита).

IV. ПИСМО.

Ваша Сјјатост!

Уздам се прво у Вас па онда у бога, да ћу вашом протекцијом доћи до владичанске митре у Босни. Ја знам шта ће ми бити дужност и ту ћу енергично вршити задахнут духом Вашим.

Н. Змијановић.

Њ. Н. Змијановић! Хм, хм! Па још ако је потенет омен, то би било прекрасно. Презиме ми се здраво до пада — тога ћу препоручити (осим ако би се какав Јакреловић појавио, то би ми презиме још милије било).

Завеса (и снег) пада.

Није му ни бриге...

У једном се друштву поведе реч о томе, како су настала тешка времена, како се тешко живи и шта ти ја знам. Ту се десио и један Падејац па ће рећи: божме мени није ни бриге, бог ће дати новаца, а же на ће ми на божић умесити здравље, па кад здравља имам и новаца, купи ћу шта оху, је л истина ча ћеро?

Ђ.

Тика-так и така-тик.

Срце ми је мирно било :
Тика-так!
Не бојах се женских стрела
Ја јунак.

Смех прићи да ти гледам
Бајни лик;
Срце твоје једва с' чуло :
Така-тик!

„Шта ми може слаба жена !“
Мишљах ја.
(А ти шта си помишљала,
Бог нек зна.)

Тика-так се ужурбао
— А ја блед.
Така-тик је ладан осто'
Као лед.

Тика-так у недостаде
Практика;
Победи га срца твога
Тактика.

Ђакеља.

На оцу је земља . . .

Један се ожени удовац, ал богме док је добио жену свашта је говорио само да до жене дође, па послетку и то да има и земље, и да ће ту земљу на жену преписати. Кад је довео кући, с' први дана је жена ћутала, ал она ће онда рећи : Та бога ти, ти си казо да имаш земље те да ћеш на мене преписати, а сад се чиниш и невешт. Та ја имам земље, ал је на оцу. Па добро, отац ти је и онако умро, а то се да превести, само кад би ти хтео, него видим ја да би ти сад ударио у бо. С дана у дан бивала је свађа све већа и већа, јер Молкиња не попушта. Кад је видио муж да ту нема свађи крај, рече једно јутро: обуци се, па ћу те водити да видиш ди је кад не верујеш. Жена се примири, обуче се па хајд за мулем, а овај је одведе на гробље, покаже очин гроб и рече: ето видиш да је на оцу, ал ако ћеш ја ћу с њега скинути па на тебе метути. Није нужно, можеш и на себе, јеси л ти Аћанин, мораши бити паметан, па се окрете и оде без обзира кући.

Ђ.

Заиста жалосно.

Неки прото, који врло ријетко долази у цркву, дошао једнога празника на службу, па ће држати слово. Говорио је о том, како наш народ слабо у цркву долази. Између осталога и ово рече: — „Угледајте се на католике, како они све грну из цркве, а ја гледам кроз прозор из муга стана како вас ни десети део не излази.“

Паор.

Треба знати.

Ишао баб' Груја с Матијом у Кикинду на пијацу; ипали су зелен на продају. Била је већ јесен. Кад су дошли у Кикинду на пијацу, стану с коли па наместе еспан. Огрну опаклију, јер је било хладно и стану крај кола.

Наједаред спазе они гдје је једна пиљарица испустила двоје троје пилића. Матија ни пет ни шест, већ скине опаклију, камцију у шаке па за пилићи, те овамо, те онашо и похвата све пилиће па даде пиљарици.

Кад је дао пилиће, он оде мирно, огрне опаклију, као да није ништа ни било.

Ал један човек, лепо обучен приће Матији па га запита:
„Јел, море, бил ти био мајстор ?“

„Како ћу ја бити мајстор, кад видиш да сам паор човек ?“

„Та знаш и ја сам ко нико мајстор, знаш ја сам — возмајстор, или што-но веле шинтер.“

„Е био сам и ја тај мајстор код В у Карловцима две године, па још како сам добро знао ватати.“

„Та видим ја, чим си ти тако лако похватао пилиће кавдијом да ти то разумеш.“

„Било је мени добро у Карловци, ал кад је моја мати чула где сам и шта сам, а она дође по мене. Ди би био мој син шинтер ? та на целом свету нема Србина шинтера, није тај посао за нас. Нисам знаю шта ћу већ хајд кући.“

Онда ће тај господар рећи Матији: „Хајдемо мало на једну чашу ракије.“

Матија се баш није много затезао, већ оде.

Пио је ракије и јео земљичака колико је год хтео. Баб Груја га је само гледао из прикрајка како лаже.

Господар моли Матију да остане па ће му добро платити. Ал Матија каже да он несме ни за главу остати, јер његова би се мати одмах убила, да чује да је он шинтер.

Тако се наш Матија напио ракије и најео земљичака. А само је мало слагао да је био шинтер.

Молац.

Ода старом шиљеру.

Када се свакој шуши већ пева,
Без заслуга му орден придеја;
То зашто не би — тек к'о из моде —
Дао је теби парченце оде.
Па баш већ зато, што си тако стар,

Прими је на дар.

Течности красна рубинске боје,
Једини лече жалости моје !
Делијо стари, у крвном боју
Одрж'о с' увек победу своју ;
Јачина твоја сила и стара,

Све нас обара.

Душица твоја као гром јака,
За сваког боме није јунака ;
Страшна је сила у теби што је,
И горостаси од ње се боје ;
Ал' зато ипак сви т' пију радо :

Старо и младо.

Без тебе нема весеља права,
Где тебе није јадна је слава ?
Једино ти си почетак прави

Веселом друштву, свечаној слави,
Без тебе ј' гозба вечера тајна;
И није сјајна.
Шиљеру стари! нека те буде,
На свету док је земљине груде;
Мелеме силни иевоље моје,
Ко не би славу да ти опоје:
Лепши си него зора кад руди,
Здраво ми буди!

У Сомбору 1884.

Ранко.

Два намастирска кључка.

1. од библиотеке.

Ал' ме јадног ломи та проклета хрђа,
У целоме свету баш ме нема грђа;
Од Косова висим, нико ме не дира,
А у кључаници паук муве бира.

2. од подрума.

Ох како се сјајим лешега ме нема,
Витак сам ка' мома, кад с' у коло спрема.
У руци кључара по вазда се гањам,
Дваест пута на дан по брави се ваљам.

Сима Мандић.

Из Ирига, — па шта.

Био Ирижанин Арса чивутину Морицу дужан 100 форинти већ дуго. Једном га срете чива на бистолу па га окупи: Море Арсо, кад си ти мени платила дуг. Арса га увати за руку па му стаде другом руком показивати; видишти ону шуму реметичку, док ја то купим, па искрчим, па посадим виноград, па док то роди, па ја продам вино згрнем банке па станем теби на длан бројати пет десет, педесет, шездесет. Чива се на то стао смејати, а Арса стаде па му рече: Та лако се теби смејати на готов новац, ал ја ћу имати муке — па оде.

Гиган.

Безмарност и самарност Влајкова.

Ко се сећа Влајка
Од године старе, —
Он је увек хук'о:
„Ох, што ћу без Mare!“

Сад је већем стек'о,
Што ј' желио жаром, —
Ал сад опет хуче:
„Ох, што ћу са Marom.“

Пријатељ му рече
Пријатељским каром:
Магаре без Mare,
Магаре са Marom.

Б. Ј.

Е, то је већ нешто друго.

А Ох шта чујем, стара лудо,
Из села Уздина, —
Продао си уверење
За две литре вина.
Срам те буди, срам те буди
Од деце и људи!

Б Молим, молим, господине,
Чините ми криво;
Није само вино било,
Било је и пиво,
И сланине неке старе,
И четир цигаре.

Пајкош.

Из школе.

Неки Јеврејин довео свога синовца први пут у школу. Предавајући га учитељу дода још и ово: „Морам вам још и то казати, да тај дечко има добру главу.“

Учитељ. А по чему ви судите да има добру главу.

Јеврејин. Више пута сам га ударио рифом по глави, па му није ништа фалило.

Чудна болест.

Н. Н. Звао сам вас, докторе, да вам се потужим. Ово неколико дана па немам ни мало жеђи.

Доктор. Заиста, — чим сам ушао у собу, таки сам опазио на вами неку велику промену.

И сељаци имају добар нос.

Чика Мија економ имао је једну матору кобиле која се једва држала на ногама. И чика Мија је кади кад завиривао у новине, па кад оно почеше једне новине да доказују да ће бити рата, а друге да неће, онда се и његови појмови о тој ствари помутисше, Увече кад је дошао кући, заповеди жени да матору кобилу од сада добро рани. Жена се том нагону задивила. Али чика Мија јој разјасни: Ја оју ту кобилу само мало да дигнем на ноге пак ћу је онда понудити да је царевина купи. Ако и ту дртину купе, за цело ће бити рата на пролеће.

Филолошки доказ.

- Каква печења има данас?
- Има печења од гуску.
- Та што не кажеш од гуске него од гуску?
- Како од гуске, панум? Нисам клао две гуске, клао сам једну гуску.

(“Одјен”).

Одговори Уредништва.

П. О. Н. Држимо, да је боље да то сада не изиђе.
„Чудновата крађа.“ Ово није за „Стармали“. Можда
ће оно друго, што обећавате бити подесније.
Лик — Употребићемо у другој форми.

Нове књиге,

послате уредништву на приказ.

Клара Милићева од Ив. Тургуњева. Са руског пре-
вео Милан Данин. У Вел. Бечкереку 1884. Издање књи-
жаре и штампарије Ј. Гричића. Цена 30 новч.

При подизању Милетићевог споменика. Песма Јаше
Томића И: На Милетићевом студенцу. Алегорија с пе-
вањем Од-Лазе Нанчића у Рашци, тиском Ветла и Веро-
пића 1884. Цена (?).

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић. Књига
140 (1884 свеска IV.) у Н. Саду Српска штампарија дра.
Свет. Милетића Цена 70 новч.

ЦРНОГОРКА

ЛИСТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И ПОУКУ.

Излази на Цетињу сваког четвртка па цијелом табаку.
Стаје за Црну Гору, Аустро Угарску, Бос-
ну и Херцеговину:

На годину	4 фор.	— а. вр.
На по године	2 "	" "
На три мјесеца	1 "	" "

За све остале земље:

На годину	15 франака у злату
На по године	8 "
На три мјесеца	4 франка у злату

Претплата из Црне Горе шаље се управо „уре-
диништу „Црногорке“ на Цетиње“.

Претплата из Аустро-Угарске (Босне и Хер-
цеговине) нека се шаље поштанском упутницом на г.
Петра Рамадановића у Котор.

Претплата из Србије нек се шаље књижари Вало-
жића у Биоград.

Из свијуих тих крајева ко хоће може слати претплату
и управо на уредништво „Црногорке“, али вазда само у
плаћеном до Цетиња писму.

Нови претплатници могу добити све бројеве
„Црногорке“ од почетка нове године.

ИЗИШАО јЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1885.

СА НАЈОДАБРИЈОМ САДРЖИНОМ И 25 ВЕШТАЧКИ ИЗРАЂЕНИХ СЛИКА

ГОДИНА ЈЕДАНАЕСТА

Цена 50 новч или 1 динар

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац,
добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упу-
ћивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

ОГЛАСИ.

ПОШТОВАНИМ ДОМАЋИЦАМА

У интересу је сваке домаћице без сумње,
да може у свако доба зготовити добру каву, а
то се зацело најбоље даје постићи мешањем
Чинкел-ове првеног крста каве, која је као што
сви признају најваљанији и најкуснији фабрикат.

За то не треба ни једна домаћица да про-
пусти, а да не набави за своју кућу:

ЧИНКЕЛ-ОВУ ПРВЕНОГ КРСТА КАВУ.

Чинкел-ова првеног крста кава може се
добити у свакој већој специјалској трговини у
округлим пакетима од круте хартије.

Онда је само права, ако има на њојзи за-
штитна белешка првеног крста.

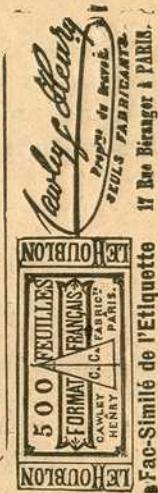
С поштовањем **АВГ. ЧИНКЕЛ-ОВИ СИНОВИ**

3—15

Aug. Tschinkel Söhne.

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
ОЛ САУЛЕЙ & ГЕНІУ У ПАРИЗУ.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за сигарете
прави, ако је на сваком листу отисак
„Le Houbalon“ и ако сваки картон
има марку штитницу и сигнатуру.

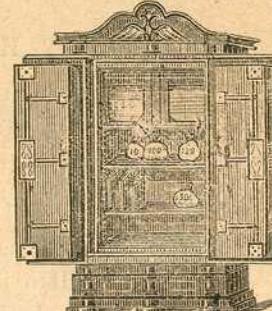
14—36

ДАЈВОЉИ
ДАЛИР ЗА СИГАРЕТЕ
ЈЕ СПРАВЉЕН
LE HOUBLON

KACE

по најновијој американ-
ској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају
ни једној до сада познатој фабрици а у
цени су знатно јефтиније. — Наручбине
прима и одправља госп. Ђорђе Милићевић,
трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу
мустре видити и цене сазнати.

29—33